

ASERTIVNOST

- **Način izražavanja kojim se postiže:**
  - *Ovladavanje komunikacijskim veštinama*
  - *Unapređenje samopoštovanja i samopouzdanja*
  - *Ovladavanje tehnikama izbegavanja manipulacije i tehnikama rešavanja konflikata, upućivanja kritike i pohvale*
  - *Češće direktno i iskreno izražavanje sopstvenog mišljenja, želja i osećanja*
  - *Smanjenje anksioznosti/straha, stresa, stidljivosti i treme*
  - *Smanjenje straha prilikom izlaganja veština, prezentacija, javnih nastupa, ...*
  - *Razvoj samoodgovornosti, rad na sebi i sopstvenom razvoju*

PASIVNO PONAŠANJE

AGRESIVNO PONAŠANJE

PASIVNO – AGRESIVNO PONAŠANJE

ASERTIVNO PONAŠANJE

ASERTIVNO IZRAŽAVANJE

- Direktno i iskreno
- Saopštavamo svoje želje, potrebe, emocije
- Poštujemo svoje potrebe i prava u komunikaciji
- Poštujemo prava i potrebe sagovornika
- Uvažamo razlike u mišljenjima

ASERTIVNA PORUKA

- opisuje osobu i izrečena je bez dominiranja, ponižavanja ili degradiranja druge osobe
- uključuje uvažavanje, ali ne i snishodljivost koja vodi u submisivno i servilno ponašanje iz uverenja da druga osoba ima veća prava jer je:
  - u ulozi moći,
  - iskusnija,
  - učenija,
  - drugog pola,
  - nacionalnosti ili rase
- uključuje samopoštovanje jednako poštovanju prava druge osobe.

ZABLUCHE O ASERTIVNOSTI

- **asertivnost $\neq$ dođoh, videh, pobedih (uspeh po svaku cenu)**
- **asertivnost $\neq$ što na umu to na drumu (otvorenost po svaku cenu)**
- **asertivnost $\neq$ baba šumom deda drumom (doslednost ili istrajnost po svaku cenu)**

PRAVA U KOMUNIKACIJI

- 1. SAMOODGOVORNOST**
- 2. PRAVO NA NEPRAVDANJE**
- 3. PRAVO NA GRANICE**
- 4. PRAVO NA "PREDOMIŠLJAJ" – PRAVO NA RAST**
- 5. PRAVO NA: "TAČNO, POGREŠIO SAM"**
- 6. PRAVO NA "NE ZNAM" – PRAVO NA SAZNAVANJE**
- 7. PRAVO DA SE NE DOPADNEM**
- 8. PRAVO NA SOPSTVENU LOGIKU**
- 9. PRAVO DA NE RAZUMEM, DA MI NIJE JASNO**
- 10. PRAVO DA BUDEM SOPSTVENI SUDIJA**

ŠTA JE SVE MANIPULACIJA U KOMUNIKACIJI?

- lična uvreda, direktna
- pretnja
- ismevanje u kojem je predmet šale ličnost, a ne ponašanje
- poricanje (nisam ja to uradio, krivo si me shvatio)
- optuživanje za postojanje problema (da ti nisi ja ne bih; ti si kriva)
- agresivno "zašto" zapitkivanje
- debata ili rasprava (ma odloži to, to nije tako važno)
- pasivno ponašanje, odlaganje (evo sad ću, samo još da...)
- samosažaljenje
- ulagivanje

TEHNIKE ZA IZBEGAVANJE MANIPULACIJE

- Pokvarena ploča
- Pomeranje sa sadržaja na proces-nepecanje
- Difuziranje
- Asertivno odlaganje

TEHNIKE ASERTIVNOG IZRAŽAVANJA

- **BAZIČNA asertivnost**
- **EMPATIČKA asertivnost**
- **ESKALIRAJUĆA asertivnost**
- **UGOVORNA OPCIJA**
- **KONFRONTATIVNA asertivnost**
- **JA asertivnost**

ASERTIVNA KRITIKA

ASERTIVNI UVOD

Ja mislim, osećam, želim...

(Htela sam da razgovaramo o nečemu što mi je važno)

PLUS NA LIČNOST

(Ti si moj dobar prijatelj)

MINUS NA PONAŠANJE

(Ali mi smeta što zaboravljaš da mi vratiš pozajmljeni novac)

PREDLOG

(Voleo bih da poštuješ naš dogovor)

PROVERA

(Šta ti misliš o tome? Šta ti kažeš na to?)

PRIHVATANJE KRITIKE

- Asertivno slaganje
- Delimično slaganje
- Asertivno raspitivanje

POHVALA

Neadekvatni načini za davanje komplimenata

uz samoosporavanje, samoomalovažavanje, ukidanje svoje kompetentnosti ili autoriteta

"Ja baš i nisam neki poznavalac mode, ali bih rekao da ste baš u trendu."

+ *"Za moj ukus ste veoma moderni, dopada mi se vaš stil."*

sarkastično (pogrešan ton)

"Baš si mršava"

+ *"Sviđa mi se što si tako vitka."*

neiskreno, nepošteno

"Ne sviđaš se mnogim ljudima, ali meni da."

+ *"Dopadaju mi se neke tvoje osobine."*

uz uključivanje prethodno neupućene kritike

Nisi više tako loš u košarci.

+ *Zaista si napredovao u košarci.*

POHVALA

Neadekvatni načini za primanje komplimenata

1. uz stid i nevericu

Ko? Ja? Mora da se šališ...

("u prevodu": Ne verujem da je to moguće. Ajoooj, u centru sam pažnje! Ne daj

Bože da neko pomisli da sam O.K.)

2. bumerang: uzvratanje istom merom

I ti takođe imaš lepu košulju.

("u prevodu": Ja bih da ti vratim, ne volim da ostajem dužna. Moram da ti vratim da ne ispadnem nezahvalan. Ne znam šta bih drugo rekla...)

3. odbacivanje

Sviđa ti se moja frizura? Već sto godina ovako izgledam, potpuno je demode...

("u prevodu": Očigledno nemaš pojma o tome. Ne znači mi tvoje mišljenje. Ne, nisi dobro video – ja sam ipak rugoba.)

Hvala na pažnji!

